

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons [taal- en vertaalbeleid \[Link\]](#).

Besluit in zaak 195/2017/JAP betreffende de weigering van de Europese Commissie om toegang te verlenen tot juridische adviezen over het voorstel voor een verordening tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie

Besluiten

Zaak 195/2017/JAP - Geopend op 03/03/2017 - Aanbeveling omtrent 13/02/2019 - Besluit over 04/09/2019 - Betrokken instelling Europese Commissie (Wanbeheer vastgesteld) |

De zaak betrof de weigering van de Europese Commissie om het publiek toegang te verlenen tot „juridische adviezen” over het wetgevingsvoorstel voor een verordening tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie (EOM).

De Ombudsman was van oordeel dat de Commissie toegang had moeten verlenen tot bepaalde delen van de documenten, die zij had onthouden. Zij heeft daarom specifieke verdere openbaarmakingen aanbevolen. Bovendien moedigde de Ombudsman de Commissie aan om, in het licht van de latere ontwikkelingen, de noodzaak om de toegang van het publiek tot andere delen van de documenten die zij nog steeds achterhoudt, te blijven onzeggen.

De Commissie verwierp de aanbeveling van de Ombudsman en stelde dat haar beoordeling, zoals uiteengezet in het confirmatief besluit, „juridisch en feitelijk correct was op het moment waarop deze werd genomen”.

In het licht van het bovenstaande heeft de Ombudsman besloten de zaak te sluiten en haar bevindingen van wanbeheer te bevestigen.

Achtergrond van de klacht

1. Klager, onderzoeker aan een Finse universiteit, heeft de Commissie verzocht hem toegang te verlenen tot de adviezen van de Juridische Dienst van de Commissie over het wetgevingsdossier van de Commissie betreffende de instelling van een Europees Openbaar Ministerie (EOM). Aanvankelijk heeft de Commissie hem meegedeeld dat er geen schriftelijke documenten waren die relevant waren voor zijn verzoek. Na een beter inzicht te hebben gekregen in het verzoek van de klager, heeft zij vervolgens tien relevante documenten geïdentificeerd.

2. De Commissie verleende volledige toegang tot een van de documenten, zeer ruime toegang tot twee andere documenten en gedeeltelijke toegang tot een ander document. Onder verwijzing naar de toepasselijke regels [1] heeft zij de overige zes documenten onthouden met het argument dat de openbaarmaking ervan i) de bescherming van juridisch advies zou ondermijnen en ii) het besluitvormingsproces van de Commissie ernstig zou ondermijnen. Hij merkt op dat de onderhandelingen over dit onderwerp nog gaande zijn.

3. Klager betwistte het oorspronkelijke besluit en voerde met name aan dat er sprake was van een hoger openbaar belang bij openbaarmaking omdat de kwestie van het EOM zo relevant was voor het publiek.

4. In antwoord daarop heeft de Commissie weliswaar nog gedeeltelijke toegang verleend tot vier van de documenten en tot één aanvullend document, dat na het eerste antwoord werd opgesteld, maar bleef zij weigeren toegang te verlenen tot de overige documenten. Ontevreden met deze wending wendde klager zich tot de Europese Ombudsman. Hij betwistte het besluit van de Commissie om de documenten achter te laten en was van mening dat haar documentbeheersysteem niet geschikt was voor de behandeling van verzoeken om toegang tot documenten.

5. De Ombudsman heeft een onderzoek naar de klacht geopend en haar onderzoeksteam heeft het dossier van de Commissie geïnspecteerd.

De kwestie van de weigering van toegang tot de documenten

Aanbeveling van de Ombudsman

6. Na een beoordeling van de geïnspecteerde documenten en de redenen van de Commissie om deze achter te houden, heeft de Ombudsman een strenge test voor de openbaarmaking van wetgevingsdocumenten gevolgd, op basis van het beginsel dat het wetgevingsproces zo dicht mogelijk bij de burgers moet liggen, wat een hoge mate van transparantie vereist.

7. Hoewel de Ombudsman de weigering van de Commissie om verdere gedeeltelijke toegang tot sommige documenten te verlenen gerechtvaardigd achtte en er ten tijde van het confirmatief besluit geen hoger openbaar belang was dat de openbaarmaking ervan zou rechtvaardigen,

was zij het niet eens met de argumenten van de Commissie om alle of delen van vijf documenten achter te houden.

8. Zij heeft daarom [2] aanbevolen dat de Commissie verdere gedeeltelijke toegang tot drie documenten en volledige toegang tot twee andere documenten verleent. Zij spoorde de Commissie ook aan rekening te houden met de relevante ontwikkelingen [3] sinds haar bevestigende besluit.

9. De Commissie verwierp de aanbeveling van de Ombudsman en stelde dat haar beoordeling, zoals uiteengezet in het confirmatief *besluit*, „*juridisch en feitelijk correct was op het moment waarop het werd genomen*”. Zij merkte ook op dat klager een nieuw verzoek om toegang tot documenten kon indienen.

10. Klager uitte in opmerkingen aan de Ombudsman zijn teleurstelling over het antwoord van de Commissie. Hij was van mening dat de Commissie „*blijvend standvastig is in hun verzet tegen de juiste toepassing van de wet en het bevorderen van de openheid in de EU*”.

Beoordeling van de Ombudsman na de aanbeveling

11. De Ombudsman betreurt dat de Commissie haar aanbeveling om verdere toegang van het publiek tot de betrokken documenten te verlenen, niet heeft opgevolgd.

12. De Ombudsman blijft bij haar standpunt dat de Commissie toegang tot de documenten had moeten verlenen zoals zij heeft aanbevolen. Zij is teleurgesteld over de simplistische verklaring van de Commissie dat haar bevestigende besluit feitelijk en juridisch correct was op het moment dat het werd genomen. Zelfs als dat het geval zou zijn, zou de Commissie nog verdere toegang kunnen verlenen, indien dit in een later stadium passend zou worden.

13. De Ombudsman stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie niet de passende hogere mate van transparantie heeft toegepast die nodig is voor het wetgevingsdossier betreffende de oprichting van het EOM. Zij is teleurgesteld dat de Commissie niet transparanter en opener is geweest, met name in een geval als dit, dat betrekking heeft op nieuwe en complexe juridische kwesties. Zij is ook teleurgesteld dat de Commissie zich blijft baseren op de juridische correctheid ten tijde van een besluit dat bijna drie jaar geleden is genomen, ook al is het onderhandelingsproces waarnaar in de documenten wordt verwezen, afgerond. Bovendien is het EOM nu opgericht door middel van nauwere samenwerking [4], hoewel het nog niet volledig operationeel is.

14. De Ombudsman is van mening dat het algemeen belang bij de oprichting van het EOM, rekening houdend met de relevante juridische en feitelijke ontwikkelingen, naar behoren zou worden gediend door meer transparantie en de verdere openbaarmakingen die zij heeft aanbevolen. Helaas blijft de Commissie de relevante documenten achterhouden. Daarom bevestigt de Ombudsman haar bevinding van wanbeheer.

De afgifte van de identificatie van de relevante documenten

15. In haar aanbeveling stelde de Ombudsman vast dat het personeel van de Commissie lovenswaardige inspanningen heeft geleverd om klager te helpen bij het identificeren van de documenten waartoe hij toegang van het publiek wenste. Zij verstrekten hem na het eerste antwoord een aanvullend document, dat in overeenstemming was met zijn belangen en die van transparantie en behoorlijk bestuur in het algemeen. De Ombudsman concludeerde ook dat de tijd die nodig was om deze taak te voltooien, in de bijzondere omstandigheden van de zaak, in deze zaak gerechtvaardigd was.

16. Klager uitte zijn teleurstelling dat de Ombudsman niet verder onderzoek had gedaan naar het documentbeheersysteem van de Commissie, dat volgens hem ontoereikend is om een snelle afhandeling van verzoeken om toegang van het publiek te vergemakkelijken. Daarom riep hij de Ombudsman op om op eigen initiatief een onderzoek in te stellen naar de bredere kwestie van het beheer van documenten. De Ombudsman neemt nota van de zorgen van klager en kan in de toekomst op deze overkoepelende kwestie terugkomen.

Conclusie

Op basis van het onderzoek sluit de Ombudsman deze zaak af met de volgende bevinding:

De Ombudsman is niet tevreden met het antwoord van de Commissie op haar aanbeveling. Gezien de aanhoudende weigering van de Commissie om verdere toegang tot de gevraagde documenten te verlenen, bevestigt de Ombudsman haar bevinding van wanbeheer.

De klager en de Europese Commissie zullen van dit besluit in kennis worden gesteld .

Emily O'Reilly

Europese Ombudsman

Straatsburg, 04/09/2019

[1] Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB L 145, blz. 43, is hier te vinden:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Link].

[2] Aanbeveling van de Europese Ombudsman in zaak 195/2017/JAP over de weigering van de

Europese Commissie om toegang te verlenen tot juridische adviezen over het voorstel voor een verordening tot instelling van het Europees Openbaar Ministerie, hier te vinden:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/109961> [Link]

[3] Het verstrijken van de tijd en de wetgevingsontwikkelingen met betrekking tot de nieuwe EU-regels inzake gegevensbescherming en de keuze voor nauwere samenwerking voor het EOM.

[4] Verordening 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (*PB L 283* van 31.10.2017, blz. 1), zie hier: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj> [Link]